

در مورد مالیات اشخاص خارجی و اینکه مطالبه مالیات بر اساس حدس و گمان و دستور شفاهی یا کتبی مقامات قبلی مالیاتی صحیح نمی باشد	موضوع
--	-------

شماره: 16655
تاریخ: 1380/05/10

گزارش‌های واصله و اطلاعات بدست آمده حاکی از آن است که برخی مامورین تشخیص و مراجع مالیاتی در مورد وصول مالیات از مودیان خارجی بدون رعایت مقررات موضوعه و عمدتاً بدون اثکاء به اسناد و مدارک و دلایل مشته و مأخذ واقعی از شعب و دفاتر نمایندگی آنها در ایران اقدام می نمایند.
شکایاتی نیز دال بر عدم رعایت مقررات درخصوص مطالبه مالیات از شعب و نمایندگیهای موسسات و شرکتهای خارجی در ایران واصل گردیده است.

بررسیهای به عمل آمده میین آن است که برخلاف روال قانونی گذشته، مطالبهای مطالبه شده از شعب و نمایندگیهای موصوف در سال‌های اخیر بعض این اساس سوء استبیاط از بخشنامه ها و اظهار نظرهای مکتوب موردی برخی از مقامات مالیاتی و بدون احراز کسب درآمد و عدم قبول غیر موجه و خلاف قانون قرار دادهای منعقده ابرازی و مبنی بر درآمدهای فرضی و غیر واقعی صورت گرفته است.

لذا با ملاحظه اهمیت موضوع و لزوم رعایت و اجرای صحیح و دقیق مقررات موضوعه توسط مجریان قوانین مالیاتی و به منظور اعاده امور به مجازی قانونی و با تأکید بر لزوم اجرای صحیح و کامل مقررات به ترتیبی که ضمن دستورالعملهای شماره 1379/03/30-30984/6177 مورخ 10085/03/30 تصویح شده است، لازم است درخصوص مالیات بر درآمد شعب و نمایندگیهای موسسات و شرکتهای خارجی در ایران مواردی را به شرح آنی دقیقاً و به طور کامل مورد توجه قرارداده و مطابق آن عمل نمایند:

۱- هیچیک از دستورالعملهای صادره قبلی و اظهار نظرهای کتبی و شفاهی مقامات مالیاتی در مورد مودیان مذکور نباید به مفهوم تجویز مطالبه مالیات بدون اثکاء به اسناد و مدارک و دلایل مشته تلقی شود و مطالبه مالیات مغایر مقررات مربوط به ویژه حکم ماده 237 قانون با استناد به آنها مطلقاً موجه نمی باشد و خلاف مقررات است.

۲- نادیده گرفتن و عدم رعایت مقررات و دستورالعملهای مکتوب به استناد اظهار نظر یا دستورات شفاهی مقامات مافوق از جانب مامورین و مراجع مالیاتی تفاوتی بین مودیان ایرانی و غیر ایرانی نبوده و نخواهد بود.

۳- در اجرای مقررات مالیاتی تفاوتی بین مودیان ایرانی و غیر ایرانی نبوده و مقررات مربوط باید حسب مورد بدون تبعیض و به طور بکسان نسبت به عموم مودیان اعم از ایرانی و خارجی با توجه به نوع منع مالیاتی اجرا شود.

۴- مطالبه مالیات بر درآمد از شعب و نمایندگی های موسسات و شرکتهای خارجی در ایران الزاماً باید بر اساس اسناد و مدارک مرتبط و متقن و غیر قابل تردید و تحقیقات از منابع مورد اعتماد و قابل استناد و ابراز در امور مالیاتی و اطلاعات موثق که تماماً در کلیه مراجع و محاکم قابلیت قبول و استناد داشته و کسب درآمد به موجب آن اسناد و مدارک و تحقیقات و اطلاعات از هر حیث محرز و غیر قابل انکار باشد، صورت پذیرد و گزارش مبنای صدور برگ تشخیص مالیات و برگ تشخیص صادره باید کاملاً متنضم رعایت مقررات ماده 237 قانون مالیاتی مستقیم باشد.

۵- شعب و دفاتر نمایندگی موسسات و شرکتهای خارجی که با رعایت مقررات مربوط در ایران تأسیس و ثبت شده و با فعالیت در امور جمع آوری اطلاعات و بازار یابی و تبلیغات و ارایه اطلاعات و مشخصات کالا و سایر تسهیلات مرسوم در امور تجاری بین الملل موجب می شوند اشخاص حقیقی و حقوقی با رعایت مقررات مربوطه از قبیل دریافت مجوز از مراجع ذیصلاح قانونی و ثبت سفارش و گشایش اعتبار از طریق بانک کارگزار و انجام سایر تشریفات قانونی لازم اقدام به خرید کالا از موسسه یا شرکت اصلی در خارج از کشور و ورود آن به ایران نمایند، به طوریکه شخص حقیقی یا حقوقی با توجه به اسناد حمل و بیمه و اوراق گمرکی حسب مقررات جاری کشور وارد کننده و صاحب کالا محسوب شود، فعالیت شعب و دفاتر نمایندگی در موارد فوق:

اولاً- با توجه به اینکه اصولاً شعب و دفاتر نمایندگی مزبور به موجب موارد مندرج در بندهای ماده یک آینه نامه اجرایی ماده واحده قانون اجازه ثبت شعبه یا نمایندگی شرکتهای خارجی مصوب 1387/02/12 هیأت محترم وزیران مجاز به فروش کالا در ایران نیستند، فروش کالا و تحصیل درآمد در ایران محسوب نمی شود.

ثانیاً- این فرض که شعب و دفاتر نمایندگی یاد شده بابت فعالیت در امور مذکور از موسسه یا شرکت اصلی واقع در خارج مبالغی به عنوان حق الزرحمه یا کمیسیون (کمیسیونری) دریافت می نمایند، بدون در دست داشتن اسناد و مدارک معتبری که تحصیل درآمد به عنوان کمیسیون را عنوان و ماهیتا به طور مسلم ثابت نمایند، فرض موجه و معقولی نیست زیرا علی القاعدہ مرسوم نیست که موسسه یا شرکتی به شعبه یا نمایندگی که خود مبادرت به تأسیس و ثبت آن نموده و به کارکنان آن بابت وظایفی که باید در شعبه یا دفتر نمایندگی انجام دهن حقوق پرداخت می کند و هزینه های مربوط به اجاره محل و آب و برق و روشنایی و مخابرات و دیگر هزینه های شعبه یا دفتر نمایندگی را نیز می پردازد وجهی به عنوان حق الزرحمه یا

کمیسیون پرداخت کند،

لذا در این قبیل موارد، موضوع از مصادیق رأی شماره 1653/30/4 مورخ 7/2/72 هیأت عمومی شورای عالی مالیاتی که معطوف به رأی شماره 16441/17 مورخ 1366/11/26 بوده و کماکان به قوت و اعتبار خود باقی است، محسوب و باید مطابق آن اقدام شود.

بدیهی است شعب و نمایندگیهای مذبور اگر بابت ارایه خدمات بعدار فروش یا سایر فعالیتها در ایران درآمدی تحصیل نموده باشد، مالیات درآمد مذبور طبق مقررات قابل مطالبه خواهد بود.

6- در مواردی که طبق دفاتر واسناد و مدارک و قراردادهای ارایه شده یا بدست آمده و تحقیقات و اطلاعات واجد صفات مذکور در بند 4 این دستورالعمل محرز شود شعب و دفاتر نمایندگی موسسات و شرکتهای خارجی در ایران علاوه بر وظایفی که در مورد موسسه یا شرکت اصلی خود عهده دار بوده اند، وظایف و خدماتی را برای سایر موسسات و شرکتهای خارجی انجام داده اند و از این بابت تحصیل درآمد نموده اند مالیات متعلق به این درآمدها با رعایت مقررات مربوط قابل مطالبه خواهد بود.

7- در مواردیکه اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی به موجب قراردادهای منعقده عهده دار نمایندگی موسسات و شرکتهای خارجی هستند مامورین تشخیص و سایر مراجع مالیاتی مجاز به نادیده گرفتن مفاد قراردادهای منعقده که مورد تصدیق مراجع ذیربیط قرار گرفته نمی باشد و در موارد تشخیص علی الرأس نیز باید قراردادهای مذکور را مورد توجه قرار دهند مگر آنکه به دلالت اسناد و مدارک مثبته محرز شود قراردادهای در سال مورد رسیدگی فاقد اعتبار بوده اند.

8- اشخاص مذکور در بند فوق بابت خدماتی که بر اساس قراردادهای منعقده به عنوان نمایندگی موسسات و شرکتهای خارجی برای آنها انجام می دهند قطعاً تحصیل درآمد می نمایند که در این درآمدها بر اساس دفاتر واسناد و شرکتهای شده ملزم به نگهداری و ارایه آنها هستند قابل تشخیص و مطالبه بوده و در موارد تشخیص علی الرأس به هر یک از دلایل قانونی که باشد باید با انتخاب قرینه متناسب با فعالیت و تعیین میزان آن به ترتیب مقرر در قانون و اعمال ضریب مربوط مبادرت به تشخیص و مطالبه مالیات شود.

9- در مواردی که اشخاص حقوقی ایرانی نمایندگی موسسات یا اشخاص حقوقی خارجی را عهده دار هستند و دارای سهامدار یا صاحب سهم الشرکه خارجی نیز می باشند و دولت متبع سهامدار یا صاحب سهم الشرکه خارجی با دولت جمهوری اسلامی ایران دارای قرارداد مذکور باشد، بررسی روابط تجاری یا مالی آنها از حیث انطباق با حکم ماده 9 قرارداد ضروری بوده و در صورت حصول یکی از موارد مقرر در بندهای الف و ب ماده مذبور باید اقدام لازم به عمل آید.

10- وظیفه کمیسیون تعیین ضرایب مالیاتی به موجب قانون مالیاتهای مستقیم معین شده است و چون برای فعالیت (بازار یابی کالاهای خارجی - کمیسیونر خارجی) در ردیف 29 صفحه 63 جدول ضرایب مالیاتی عملکرد سال 1378 ضریبی معادل شصت درصد دریافتی سالانه تعیین شده است، لذا برای این فعالیت قرینه و ضریب هر دو معین بوده و بدین ترتیب مندرجات بند 6 صفحه تذکر جدول ضرایب موصوف و جداول ذیل آن که در واقع تعیین قرینه نبوده،

بلکه تعیین رقم قرینه است که به دلالت حکم ماده 98 از وظایف مخصوص مامور تشخیص مالیاتی در موارد تشخیص علی الرأس می باشد به لحاظ اینکه خارج از وظایف کمیسیون یاد شده است و همچنین مفاد بخشنامه شماره 57324 مورخ 1378/11/16 به همان دلیل لغو و بلازیر می شود. بدیهی است در هر مورد که تحصیل درآمد کمیسیونری محرز و مامورین تشخیص به علت ارایه دفاتر و اسناد و مدارک قانونی از طرف مودی یا رد قانونی آنها ملزم به تشخیص علی الرأس باشند، باید به شرحی که ضمن ماده 98 مقرر شده است رقم قرینه (مبلغ کمیسیون دریافتی) را معین نمایند.

11- در مورد مالیاتهایی که در سالهای اخیر بدون رعایت مفاد بخشنامه شماره 6177/4-30-30984 مورخ 4/30/1379 و این دستورالعمل مطالبه و مورد اعتراض مودیان واقع شده است، مراجع مالیاتی حسب اینکه پرونده امر در چه مرحله ای باشد باید مطابق وظایف و اختیاراتی که دارند با استفاده از امکانات قانونی در اختیار نسبت به تصحیح مورد و اعاده امور به محاری قانونی بدون فوت وقت و تردید اقدام نمایند.

12- شعب شورای عالی مالیاتی نیز با توجه به مقررات مرتبط و موارد مقرر در دستورالعمل شماره 10085 مورخ 1380/03/30 و بخشنامه فوق الاشاره، شکایات واصله را در اسرع وقت رسیدگی و چنانچه آراء مورد شکایت متضمن رعایت کامل قوانین موضوعه و مقررات و آینین نامه ها و مصوبات قانونی و آراء لازم الایتعاش شورای عالی مالیاتی و ترتیباتی که به موجب این دستورالعمل تصريح و مقرر شده است،

نباید نسبت به نقص آراء مذبور و فراهم شدن شرایط قانونی رسیدگی مجدد به موارد اختلاف در هیأت حل اختلاف موضوع ماده 257 اقدام خواهد نمود و هیأت اخیر باید با رعایت نظر شعبه شورا و تعليمات بخشنامه ها و دستورالعمل های یاد شده رأی مقتضی صادر نماید.

در خاتمه کلیه دستورالعمل ها و بخشنامه ها و دستورات کتبی و شفاهی موردي که در خصوص مودیان مذکور از طرف دیگر مقامات مالیاتی صادر و ابلاغ شده و مغایر بخشنامه شماره 6177/4-30-30984 مورخ 4/07/1379 و این دستورالعمل می باشد در قسمتهای مغایر لغو و کان لم یکن و مقرر می شود دادستان انتظامی مالیاتی و مدیران کل مالیاتی حسب وظایف محوله به طور کامل و با دقت کافی بر طرز عمل و اقدامات مامورین و مراجع حل اختلاف مالیاتی موضوع فصل سوم از باب پنجم قانون نظارت و ضمن راهنمایی و دادن تعليمات لازم از بروز تخلف پیشگیری و موارد وقوع تخلف را پیگیری و اقدامات قانونی معمول و نتیجه را مستمرا گزارش نمایند.

حسین نمایی
وزیر امور اقتصادی و دارایی

☒

<https://ravihesab.com>

موسسه آموزشی راوی حساب